

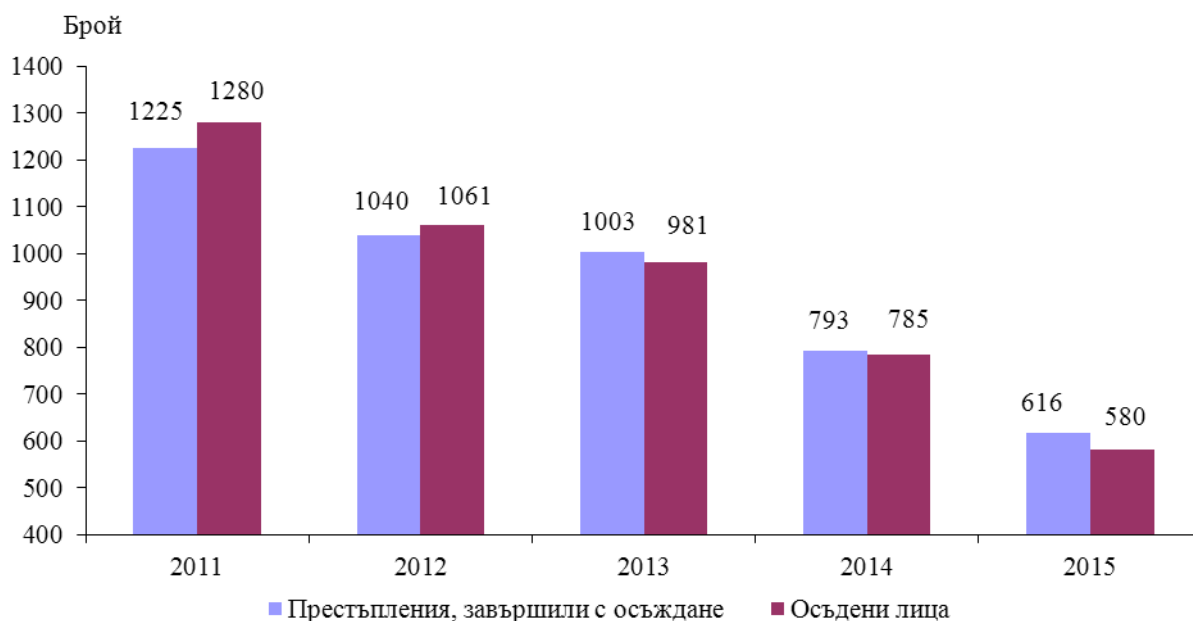

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ШУМЕН ПРЕЗ 2015 ГОДИНА

През 2015 г. в област Шумен са приключили делата за 749 извършени престъпления. Делата за 349 от тях са завършили с ефективни осъдителни присъди, за 267 престъпления – с условно осъждане, за 28 престъпления – с оправдаване и за 105 – с освобождаване от наказание. Няма прекратени дела. В сравнение с 2014 г. броят на делата за извършени престъпления намалява с 18.6%.

С осъдителни присъди (ефективни и условни) са приключили делата за 616 извършени престъпления, което е с 22.3% по-малко спрямо 2014 г. (фиг. 1), като намалението за страната е 8.5%.

Фиг. 1. Престъпления, завършили с осъждане и осъдени лица за периода 2011 – 2015 година в област Шумен

През 2015 г. броят на **обвиняемите лица** е 711, с 21.7% по-малко спрямо 2014 година. От тях:

- ефективна осъдителна присъда са получили 318 лица (44.7% от общия брой на обвиняемите);
- условно осъдени са 262 лица, или 36.9% от общия брой на обвиняемите;
- освободени от наказателна отговорност са 108 лица (15.2%);
- с оправдателна присъда са 23 лица (3.2%).

Броят на **осъдените лица с влезли в сила присъди (вкл. условно осъдените)** през 2015 г. е 580, което е с 205 лица, или с 26.1% по-малко в сравнение с 2014 година. От тях 524 лица са осъдени за извършването на едно престъпление, 45 – за две престъпления, а 11 – за три и повече престъпления.

Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица по глави от НК и някои видове престъпления

Общопасни престъпления¹

През 2015 г. в област Шумен най-голям е броят и съответно относителният дял на общопасните престъпления – 277 (267 през 2014 г.), или 45.0% от общия брой на престъпленията, завършили с осъждане. Осъдени са 264 лица (252 през 2014 г.), или 45.5% от всички осъдени лица в областта. Сред общопасните престъпления най-значими са:

- престъпленията по транспорта и съобщенията – 246 на брой, с 240 осъдени лица;
- престъпленията свързани с наркотици – 16 на брой, със 17 осъдени лица;
- престъпленията, извършени по общопасен начин или с общопасни средства – 12 на брой, с 5 осъдени лица.

Престъпления против собствеността²

През 2015 г. в област Шумен с осъждане са завършили 145 престъпления против собствеността, или 23.5% от общия брой на престъпленията, завършили с осъдителна присъда. Лицата, осъдени за тези престъпления, са 146, или 25.2% от общия брой на осъдените. В сравнение с 2014 г. наказаните престъпления против собствеността намаляват с 45.5%, а осъдените лица с 51.2%. Сред престъпленията против собствеността най-разпространени са:

- кражбите на имущество – 92 престъпления, със 103 осъдени лица;
- присвояване – 3 престъпления, с 2 осъдени лица;
- измама – 12 престъпления, с 10 осъдени лица;
- унищожаване и повреждане на имущество – 12 престъпления, с 8 осъдени лица;
- грабеж – 11 престъпления, с 11 осъдени лица.

Престъпления против личността³

В област Шумен престъпленията против личността, завършили с осъждане през 2015 г. са 54 (56 през 2014 г.), или 8.8% от общия брой на наказаните престъпления. Осъдените лица са 45 (50 през 2014 г.) или 7.8% от общия брой.

Сред престъпленията против личността с най-голям брой са причинените телесни повреди. За причиняване на телесна повреда с осъдителна присъда са завършили делата от общ характер за 32 престъпления, а броят на осъдените лица е 25.

¹Включват престъпления, извършени по общопасен начин или с общопасни средства, по транспорта и съобщенията, против народното здраве и околната среда, при използването на атомната енергия за мирни цели и други.

²Престъпленията против собствеността включват: кражба и грабеж на имущество, присвояване, измама, изнудване, вещно укривателство, унищожаване и повреждане на имущество, злоупотреба на доверие.

³В престъпленията против личността се включват: убийство, телесна повреда, злепоставяне, отвличане и противозаконно лишаване от свобода, принуда, издаване на чужда тайна, обида и клевета, разврат и трафик на хора.

През 2015 г. в област Шумен има осъдени и за принуда, разврат, убийство, отвлечане и трафик на хора.

Престъпления против стопанството¹

През 2015 г. в съдилищата в област Шумен са разгледани делата за извършени 41 престъпления против стопанството, завършили с осъждане на 43 лица. Спрямо 2014 г. е регистрирано намаление на престъпленията против стопанството с 45.3% и осъдените за този вид престъпления – с 44.9%. В област Шумен при този вид престъпления преобладават извършените в отделни стопански отрасли – 31 на брой, с 32 осъдени лица.

Други видове престъпления

В област Шумен, сред другите видове престъпления, завършили с осъждане през изминалата година са: престъпления против брака, семейството и младежта – 31 броя, с 23 осъдени лица; документните престъпления – 27 броя, с 24 осъдени лица. Съдилищата в област Шумен са наложили наказания и за 21 престъпления против реда и общественото спокойствие, като са осъдени 19 лица. Наказани са и престъпления против: дейността на държавни органи, обществени организации, и лица, изпълняващи публични функции; правата на гражданите; финансовата, данъчната и осигурителната система.

Осъдени лица по пол и възраст

През 2015 г. в област Шумен броят на осъдените мъже е 549 или 94.7% от осъдените лица. Осъдените жени са 31 (5.3%).

С най-висок брой и относителен дял са лицата във възрастовата група 30 – 39 години, (158 лица, 27.2% от общия брой на осъдените) и 40 – 49 години – 138 лица (23.8% от общия брой на осъдените). Следват тези във възрастовата група 18 до 24 години – 108 лица (18.6%). В структурата на осъдените лица, най-малък е броят и дялът на лицата на възраст над 60 години – 24 лица (4.1%) и непълнолетните от 14 до 17 години – 11 лица (1.9%).

Осъдени лица по наложени наказания

В област Шумен в структурата на осъдените по наложени наказания най-голям е броят и относителният дял на лишените от свобода. През 2015 г. те са 347 (59.8% от общия брой на осъдените лица). От тях най-голям е броят и дялът на осъдените на лишаване от свобода до шест месеца – 207 лица (59.7% от всички лишени от свобода) и от шест месеца до една година – 72 лица (20.7%). Наказанието „пробация“ е наложено на 203 лица (35.0% от осъдените лица), а „глоба“ – на 28 лица (4.8%). В областта няма осъдени на доживотен затвор и доживотен затвор без право на замяна.

¹В престъпленията против стопанството се включват: общи стопански престъпления и против кредиторите, престъпления в отделни стопански отрасли, против митническия режим, паричната и кредитната система.

Методологични бележки

Статистическите данни за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица с влезли в сила присъди са на базата на годишни данни, получавани от окръжните, районните и военните съдилища и от Специализирания наказателен съд.

Обект на наблюдение е дейността на районните и окръжните съдилища по наказателните дела от общ, частен и административен характер. От 1998 г. е включена и информация за дейността на военните съдилища, а от 2012 г. – и на Специализирания наказателен съд. Не е включена информация за резултатите от дейността на Върховния касационен съд.

Единици на наблюдение са престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица с влезли в сила присъди.

В броя на престъпленията и осъдените лица за дадена отчетна година се включват тези, на които присъдата е влязла в сила през същата година.

В броя на обвиняемите лица се включват осъдените, условно осъдените, оправданите, освободените от наказание и лицата, на които делата са прекратени.

В броя на осъдените лица се включват всички осъдени лица на някакво наказание, включително и условно осъдените.

В броя на престъпленията, завършили с осъждане, се включват всички престъпления, завършили с осъждане, независимо дали са извършени от едно или повече лица.

Възрастта на осъдените лица е посочена в навършени години към момента на извършване на престъплението.

Пълнолетни са лицата на възраст 18 и повече години

Непълнолетни са навършилите 14 години, но ненавършили 18 години лица.

Осъдените непълнолетни лица се включват в общия брой на осъдените лица.

Съгласно член 31, ал. 1 и 2 от НК **наказателноотговорно** е пълнолетно лице, навършило 18-годишна възраст, което в състояние на вменяемост извърши престъпление. **Непълнолетно лице** – навършило 14 години, но ненавършило 18 години, е **наказателноотговорно**, ако е могло да разбира свойството и значението на деянието и да ръководи постъпките си.

Данните за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица са получени на основата на информация от изследвания на Националния статистически институт и данни от административен източник – Единна информационна система за противодействие на престъпността.

Повече информация и данни за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица са достъпни в ИС „Инфостат“ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=56) и на сайта на НСИ (www.nsi.bg), раздел „Правосъдие и престъпност“.